

Térségi Tükör

Közeleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • VI. évfolyam 9. szám, 2012. november

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Elsőként nálunk írták alá a megyében a szerződéseket

Járási hivatalok: Mórahalom élen jár

Jóllehet a járási hivatalok csak január elsejével kezdik meg működésüket, október 31-éig meg kellett állapodnia a megyei kormányhivatalnak az önkormányzatokkal a járási hivatalokhoz kerülő köztisztviselőkéről, ingó és ingatlan vagyonról. Mórahalom volt az első Csongrád megyében, amellyel megállapodást kötött a megyei kormányhivatal. A dokumentumot ünnepélyesen írta alá az Aranyaszöm Rendezvényházban B. Nagy László kormány megbízott és Nógrádi Zoltán polgármester.

B. Nagy László beszédében elmondta: a mórachalmi önkormányzat rendkívül együttműködő volt a tárgyalások során. Úgy vélte, az elmúlt ötven év legnagyobb átalakítása zajlik az államigazgatásban, amelynek célja, hogy egyszerűbb, olcsóbb és szerethetőbb legyen a közigazgatási rendszer. Az első lépés a kormányhivatalok létrehozása volt, a második lépcső a járási hivatalok felállítása, melyek után jövőre 300 újabb kormányablak nyílik országszerte. Reményei szerint előbb-utóbb minden Csongrád megyei településen lesz majd kormányablak.

A mórachalmi járási hivatal, amelyhez tíz település – Mórahalom, Ásotthalom, Zákányszék, Üllés, Bordány, Forráskút, Zsombó, Ruzsa, Pusztamérges és Öttömös – tartozik, az új városházán kezd meg működését 27 köztisztviselővel, akik közül 18 mórachalmi. A

járási hivatalok az államigazgatási ügyeket veszik át az önkormányzatoktól, így például a gyermekvédelmi, gyámügyi és szociális ügyeket, de hozzájuk tartoznak majd az okmányirodák, a munkaügyi-, a népegészségügyi- és élelmiszerlánc-biztonsági kirendeltségek, és a területileg illetékes földhivatalok is.

Nógrádi Zoltán azzal kezdte beszédét, hogy a rendszerváltás után az volt a legfontosabb törekvésük, hogy Mórahalomból valódi várost építsenek. Ennek érdekében fejlesztették a település infrastruktúráját és intézményrendszerét. A mórachalmi polgármester hangsúlyozta: a mai nap mérföldkő a város életében. A munkájuk eredménye, hogy mórachalmi központtal jön létre a homokháti kistérség járási hivatala. „Ez hatalmas eredmény” – fogalmazott Nógrádi – „mert az évszázados járási rendszerben nem létezett

ken elmondása szerint kizárólag szakmai és emberi szempontok érvényesültek. Nógrádi elmondása szerint itt nem játszott szerepet a politika, ami tudomása szerint más településen vitát generált. A polgármester úgy fogalmazott, hogy „a jó hangulatú tárgyalássorozat jószívű aláírás-hangulatot tudott teremteni”. Az együttműködési megállapodást B. Nagy László kormány megbízott és Nógrádi Zoltán polgármester látta el kézjegyével.

Nógrádi azt is hozzátette: a homokhátsági települések közül Röske és Domaszék ugyan hagyományosan a mórachalmi kistérséghez tartozik, de mindkét község elfogadta a kormány által javasolt eredeti besorolást, így ezután ők a szegedi járáshoz fognak tartozni. Zsombó viszont sikeresen kérelmezte azt, hogy Szegedtől Mórahalomhoz kerülhessen át.

Csongrád megyében hét közigazgatási egység lesz, a központok: Szeged, Mórahalom, Kistelek, Hódmezővásárhely, Csongrád, Szentes és Makó – ezekben a városokban működnek majd a járási hivatalok.

Varga Márta
kommunikációs vezető
Csongrád Megyei Kormányhivatal

Hősi halott lengyel pilótákat idéztek meg Világháborús emlékművet avattak Ruzsán

Hét fiatal, a második világháborúban hősi halált halt lengyel pilóta emlékművét avatták fel Ruzsán szeptember 28-án. A megemlékezésen jelen volt többek között Roman Kowalski Lengyelország budapesti nagykövete, Krzysztof Zabicki, a lengyel légierő dandártábornoka és Tadeusz Kaczor, Magyarország tiszteletbeli főkonzulja is.

folytatás a 2. oldalon

Hősi halott lengyel pilótákat idéztek meg

Világháborús emlékművet avattak Ruzsán

és méltóképpen fejezik ki a két nemzet világon egyedülálló barátságát. „A közös örökség olyan erős érzelmi színezetet ad kapcsolatainknak, ami független a politikai helyzet és a nemzetközi körülmények változásaitól” – fogalmazott a diplomata.

A hazai lengyel emlékhelyek sora tehát Ruzsán bővült egy újjal, mely hét fiatal lengyel pilótának állít emléket, akik 1944. szeptember 11-én haltak hősi halált a település határában. A tragikus eseményeket *Krzysztof Zabicki*, a lengyel légierő dandártábornoka idézte fel. Elmondta, hogy a húsz-harmincöt éves katonák a brit irányítással működő 1586. Különleges Műveleti Században szolgáltak és a varsói felkelés résztvevőinek akartak légi úton segítségnyújtást eljuttatni, amikor 1944. szeptember 11-én, hajnali 3 órakor a mai Ruzsa fölött üldözöbe vette, majd lelőtte repülőjüket egy német éjszakai vadászgép. Mindannyian szörnyethaltak, és ma a solymári brit katonai temetőben nyugszanak.

Az emlékművet a fiatal, lengyel származású szegedi szobrászművész, *Brzózka Marek* készítette. A 330 centiméter magas bronzból, acélból és kőből készült mű egy égfelé törő repülőgépet ábrázol.

folytatás az első oldalról

Az avatáson részt vett a Honvédelmi Minisztérium képviselőiben *Dr. Papp Ferenc* ezredes, *B. Nagy László* kormány megbízott, *Magyar Anna* és *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselők, *Dr. Kiss-Rigó László* megyéspüspök és *Sánta Gizella* polgármester.

A településvezető köszöntőjében kifejezte: ez az emlékmű nemcsak

az évezredes lengyel-magyar barátság jelképe, de egy olyan helyszíné is válik majd Ruzsa életében, ahol adózhatnak mindenki előtt, aki hősi cselekedetet hajtott végre a történelem során.

Roman Kowalski nagykövet ünnepi beszédében kiemelte: lengyel emlékhelyekkel sűrűn borított föld a magyar. Ezek egy részénél a régmúlt szentjeire, királyaira,

a függetlenségi harcok hőseire emlékezhetünk, mások viszont a két nép kapcsolatának különleges időszakait – 1939 szeptemberét, amikor több ezer lengyel menekültet fogadtak be a magyarok vagy 1956-ot, amikor mindkét országban az igazi szabadságért küzdöttek – idézik fel. Ezek az emlékek – és számos más kapcsolódási pont – hűen tükrözik

Konzulátus segíti a lengyeleket Szegeden

Tiszteletbeli lengyel konzulátus nyílt Szegeden; a Csongrád megyében élő és ide érkező lengyel állampolgárok képviselőt ezentúl Karol Biernacki látja el.

Magyarországon a szegedi Lengyelország első ilyen diplomáciai képviselete. *Roman Kowalski* budapesti lengyel nagykövet a megyeháza épületében kialakított konzulátus megnyitó ünnepségen elmondta, hogy a tiszteletbeli konzul szerepe sajátos. „Bár némileg kisebb az őt terhelő adminisztratív és intézményi felelősség, mégis missziót teljesít, egyszerre több szerepkörben kell helytállnia. Feladata szerint részben Lengyelország regionális nagykövete, részben a lengyel kultúrát népszerűsíti, miközben konzuli feladatot is ellát, és a kereskedelmi képviselethez hasonló tevékenységet is végez” – közölte a diplomata.

A lengyel származású *Karol Biernacki* – aki a Csongrád Megyei Levéltár igazgatója és a Szegedi Lengyel Kisebbségi Önkormányzat elnöke – elmondta, feladata lesz, hogy segítsen a Csongrád megyében

élő és ide érkező lengyel állampolgárok számára, népszerűsítse a lengyel kultúrát, valamint erősítse a két ország gazdasági kapcsolatát. „Geopolitikai szempontból Szeged és Csongrád megye kiváló helyzetben van, a Balkán kapujának tekinthető, így erős a lengyel befektetők érdeklődése” – tette hozzá.

B. Nagy László, Csongrád megyei kormány megbízott arról beszélt, hogy a két nemzet már évszázadok óta barátságban él és az olyan diplomáciai lépések, mint például a szegedi konzulátus megnyitása, tovább mélyíthetik a két állam barátságát.

Szegeden a lengyel a kilencedik tiszteletbeli konzulátus. Ausztriát, Finnországot, Franciaországot, Izraelt, Olaszországot, Szerbiát, Törökországot és Ukrainát is képviseli tiszteletbeli konzul a csongrádi megyeszékhelyen.

A külföldi vendégmunkások szabályszerű foglalkoztatásáról

Gazdafórumot tartottak Domaszéken

Az utóbbi időszak zákányszéki történései és a mórahalmi gyilkossági esettel kapcsolatban a domaszéki képviselő-testület a nagyobb gazdasággal rendelkezők részére október 26-án fórumot hívott össze, a főleg román vendégmunkásokkal összefüggő teendők megbeszélése céljából.

Kispéter Géza polgármester bevezetőjében elmondta: tudjuk,

hogy a községünkben is foglalkoztatnak a gazdák román me-

zőgazdasági alkalmi munkásokat. Felhívta a figyelmet ezen foglalkoztatások jogi előírásainak megfelelő adminisztrálására. Megjegyezte azt is, hogy a szabályszerűen foglalkoztatottakkal kevesebb a probléma, mint azokkal, akik nem tudnak vagy nem is akarnak megélhetést biztosító munkát vállalni, illetve nincsenek bejelentve.

Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő és polgármester ismertette a mórahalmi gyilkosság ismert körülményeit. A rendőrség, az adóhivatal, a Munkavédelmi Felügyelőség és más szervek bevonásával Mórahalmon széleskörű ellenőrzés kezdődött a megélhetőségüket nem biztosító, „élősködő” személyek kiszűrésére, és ezen elemek hazaküldésére. Várható ugyanis, hogy akinek nincs bevételi forrása, az egy idő múlva arra kényszerül, hogy mások javait

szervezet felállítását is szükségesnek tartaná, önkormányzati és a gazdák által vállalt önkéntes felajánlásokból befolyó pénzből.

Dr. Lázár Szvetozár rendőr alezredes, bűnügyi osztályvezető az elmondottakat megerősítve hozzátette: probléma esetén a rendőrség kényszerpályán mozog. Társhatóságokkal együtt fogja a problémát kezelni, és akkor már nemcsak a külföldiekkel kapcsolatos szabálytalanságok miatt kerül sor eljárásra, hanem minden megállapítható szabálytalanság miatt. Ezért tartja nagyon fontosnak, hogy a lakhatás és a foglalkoztatással kapcsolatban is tartsanak be minden szabályt a gazdák.

Kérdések is vetődtek fel a lakcím-, a foglalkoztatásbejelentéssel, valamint kérték az önkormányzat segítségét a sokszor bürokratikus, néha szinte teljesíthetetlen követelmények egyszerűsítésére érdekében.

Dr. Csányi Imre
Domaszék község jegyzője

Mórahalom város Képviselő-testületének NYILVÁNOS KÖZLEMÉNYE

2012. október 21-én tragikus esemény történt Mórahalmon. A Képviselő-testület sajnálatosnak tartja a történeteket, őszinte részvétét fejezi ki a hozzátartozóknak és családtagoknak. Képviselő-testületünk lehetőségei szerint mindent megtesz annak érdekében, hogy az ügy kapcsán kialakult fájdalmas érzéseket enyhítse.

Mórahalom város Önkormányzata évtizedek óta erőfeszítéseket tesz azért, hogy a város lakossága számára komfortos életkörülményeket biztosítson és az itt élők biztonságérzetét megalapozza. A Képviselő-testület a várospolitikai területén a gyarapodást és a folyamatos fejlődést szolgálja, a pártpolitikai érdekek mellőzésével. Önkormányzatunk döntéseiben a település közép- és hosszú távú perspektíváit helyezi előtérbe.

Önkormányzatunk és a város lakossága döbbenetesen vette tudomásul azt, hogy bizonyos politikai erők egy sajnálatos tragikus kimenetelű bűncselekmény kapcsán politikai hadszíntérre tették városunkat. Ezen akció során a politikai párt képviselői éjszaka rohanták le városunkat, nem törődve polgárainak nyugalmaival és a kialakult félelemérzettel. Mindezeket a város szabadon választott képviselőiként egyetemesen és egyhangúan, határozottan elítéljük és visszautasítjuk.

Felháborítónak tartjuk azon körülményeket, mely szerint a város és a térség lakói bárki hazaárulónak minősítsen és megbün-

teszükről, törvényen kívüli eszközök alkalmazásáról szónokoljon a nyilvánosság előtt. Önkormányzatunk a rendőrséggel karöltve mindent megtesz annak érdekében, hogy polgárait megvédje bármilyen agressziótól.

Valamennyien támogatjuk olyan polgári és civil összefogás létrehozását, mely a városunkat megtámadó politikai erő és szélsőséges megnyilvánulásuk teljes elutasítását tűzi ki célul.

Feladatunknak tartjuk mindezt a félelemmentes életviszonyok és az emberi méltóság megőrzése okán is.

Képviselő-testületünk a város lakossága nevében felszólítja a Jobbik Magyarországért Mozgalom mórahalmi képviselőjét, Savanya László urat valótlan állításainak visszavonására és a város nyugalma megőrzését szolgáló zavargások megszüntetésére.

Önkormányzatunk egykori tagja, városunk díszpolgára nevének tisztaságát, becsületét megvédjük, besározni nem engedjük.

Városunk képviselő-testülete hitet tesz az Alaptörvény szerinti emberi alapjogok biztosítása mellett és törvényes, önkormányzati eszközeivel, a térség más településeinek összefogásával, civil együttműködéssel, a rendőrség bevonásával igyekszik azon munkálkodni, hogy a szélsőséges politikai erők okozta nyugtalanságot megszüntesse és hasonló helyzet kialakulását megakadályozza.

Mórahalom, 2012. október 25.

Mórahalom város Képviselő-testülete

Katasztrófavédelmi őrök működik Ruzsán

Hat perccel gyorsabb beavatkozás

Ruzsa Községi Köztisztviselői Önkéntes Tűzoltóság feladatellátása 2012. szeptember 30-ával megszűnt, továbbiakban a feladatot a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság ruzsai Katasztrófavédelmi Őrsé látja el.

Az őrök ünnepélyes átadására október 1-jén 10 órakor került sor. Az avató ünnepségen dr. Bakondi György altábornagy, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója mondott köszöntőt. Ezt követően Szatmári Imre tűzoltó ezredes, a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója a parancsok átadásával kinevezte azt a 10 fő tűzoltót, akik a Ruzsa Községi Köztisztviselői Önkéntes Tűzoltóság megszűnése után a Szeged Hivatásos Tűzoltó-parancsnokságnál teljesítenek szolgálatot. Ezt követően dr. Pollner Eörs, a Csongrád Megyei Kormányhivatal főigazgatója beszélt a kormány törekvéséről, amelynek szép példájaként említette a ruzsai őrök megalakulását.

Ahhoz, hogy hivatásos tűzoltó-

ság működhessen Ruzsán, nagyon sok feltételnek kellett teljesülnie. Mindezek megléte hosszú évek tartó munkájának köszönhető. Talán nem túlzás azt mondani, hogy 63 évvel ezelőtt, amikor megalakult az akkori Önkéntes Tűzoltó Egyesület, azonnal megkezdődött az előkészület is. Hosszú időn keresztül több olyan elhivatott ember vezette a mindenkor önkéntes tűzoltókat, akik elsődleges feladatuknak tekintették a gyors beavatkozást, a hatékony megelőzést. Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület elhivatott működése adott részben alapot a 2005. december 1-jén létrejövő, félhivatásos, azaz köztestületi tűzoltóság működéséhez. Az elmúlt közel hét év költségtakarékos, áldozatos munkája, szakmai fejlődése meg-

alozta a hivatásossá válás lehetőségét. Az eddigi 11 főállásúként szolgálatot teljesítő tűzoltó közül 10-en folytathatják munkájukat az őrökön. Az őrök 19 fővel látja el a feladatot, jelenleg a szegedi tűzoltók segítségével, de már folyamatban van 7 ruzsai fiatal kiképzése, akik a képzés megszerzése után helyben teljesíthetnek majd szolgálatot. Az eddig ellátandó 5 település – Ásotthalom, Öttömös, Pusztamérges, Üllés, Ruzsa – további 10 községgel bővült, a lakosok száma több mint 33 ezerre változott.

A feladat ellátásához áldozatot kellett vállalnia Ruzsa Község Önkormányzatának is. A működéshez szükséges feltételek biztosítása önkormányzatunkat terheli. Törvényi előírás, hogy a feladat

ellátáshoz szükséges ingatlan és ingóság állami tulajdonban kell, hogy legyen, ezért a szertár épületét és néhány berendezési tárgyat önkormányzatunk átadta a Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. részére. A működéshez szükséges eszközök, szakfelszerelések jelenleg térítésmentes használatba kerültek a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság feladatellátására. A köztestületi tűzoltóság felszámolását követően pedig ezen eszközök, szakfelszerelések az Igazgatóság tulajdonába kerülnek. A döntés meghozatalát nagymértékben segítette az a tény, hogy a katasztrófavédelmi őrök működése gyorsabb beavatkozást tesz lehetővé, hiszen az önkénteseknek a vonulást a jelzés érkezésétől számított 8 percen belül kell megkezdeni, míg a hivatásos állomány 2 perc alatt kötelese elhagyni a lakást. A bajban 6 perc nagyon nagy idő. A ruzsai és a környező települések lakosságának biztonsága mindenél fontosabb.

Bízom abban, hogy a köztestületben megszerzett tudás jó alapja lesz azon tűzoltóknak, akik szolgálatukkal védnek bennünket. Nekik sok sikert, minél kevesebb káreltetet kívánok!

A katasztrófavédelmi őrök működéséhez mérhetetlen sok segítséget kaptunk a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatáraitól. Nekik a ruzsai emberek nevében is köszönöm!

Sánta Gizella
polgármester

Rehabilitációs foglalkoztatás segítése a Móra Ferenc ÁMK-ban

A TÁMOP-1.1.1-11/1-2012-0026 kódszámú, Rehabilitációs foglalkoztatás segítése a Móra Ferenc ÁMK-ban címmel a Móra Ferenc Általános Művelődési Központ (6782 Mórahalom, Barmos György tér 2.) 3.708.494 forint támogatást nyert.

A projekt megvalósításának kezdő időszaka: 2012.06.11.

A projekt megvalósításának végső időpontja: 2012.10.31.

A projekt célja a megváltozott munkaképességű emberek rehabi-

litációjának és foglalkoztatásának segítése.

A projekt megvalósítása során az iskola közvetlen külső és belső közlekedési tereiben felszerelésre kerülő biztonsági és megfigyelő informatikai rendszerek telepítésével a megváltozott munkaképességű munkatársak foglalkoztatásának lehetőségei nőnek meg.

A fejlesztéssel a Móra Ferenc ÁMK pedagógusai és a munkatársak pozitív példát szeretnének nyújtani az intézmény tanulóit és

egyéb közösségei számára, hogy a megfelelő, pozitív hozzáállással a megváltozott munkaképesség mellett lehet magas színvonalon eredményes munkát végezni.

ÚJ SZÉCHENYI TERV

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

**HOMOKHÁT TV
A TÉRSÉG SZOLGÁLATÁBAN**

Elérhetőségeink:
Tel.:
(62) 281 219
Internetes hírportál:
www.monitorpress.eu
Email:
homokhattv@morahalom.hu

„Tele lesz lábdobogással, örömmel és sokszínűséggel”

Megújult a Községi Ház Zsombón

Október 5-én avatóünnepségre gyűlt össze a zsombói község. Sokan várták ezt a délutánt: végre befejeződtek a József Attila Községi Ház és Könyvtár felújítási munkálatai.

A délután Gyuris Zsolt polgármester nyitotta meg, aki beszámolt az Integrált Községi és Szolgáltató Tér kialakítása és működtetése című pályázat munkafázisairól és eredményéről. Összefoglalta, hogyan jutott el a felújítás a gondolatától a megvalósulásig. Kiemelte, mennyire fontos egy település életében, hogy legyenek olyan helyek, ahol a lakosság igazi közösséggé válik, ezért fontos, hogy nemcsak külsőleg lett szebb az épület, de a jövőben a kínálata is gyarapszik.

A környező települések vezetői is tiszteltetük tettek az eseményen. Nográdi Zoltán, Mórahalom város polgármestere örömet fejezte ki, hogy Zsombó a januártól felálló járási rendszerben nem Szegedhez, hanem Mórahalomhoz fog tartozni, hiszen Zsombó a Homokhátság fontos része, ezért jó látni, hogy virágzik a kultúra, kézzel tapintható a fejlődés, az innováció. Megem-

lékezett arról, hogy ifjú korában ő maga is számtalanszor fordult meg a híres zsombói bálkon.

A programot a Kós Károly Alapítvány Művészoktatási Intézmény és a Szent Imre Katolikus Általános Iskola diákjai színesítették zenés előadásukkal.

A kivitelező Ferroép Zrt. vezérigazgatója, Nemesi Pál hivatalosan is átadta a kulcsokat az intézmény új megbízott vezetőjének, Vizi Renátának, aki arra hívta fel a figyelmet, hogy a József Attila Községi Ház olyanná fog válni, amilyenné a zsombóiak együtt alakítják. Azt ígérte, hogy a jövőben a ház tele lesz lábdobogással, örömmel, gyerekszivajjal, katarzissal, olyan sokszínűséggel, mint amilyenek ennek a településnek a lakói.

Az átadó után megindult a kulturális élet: még aznap megnyílt egy kiállítás, ahol a helyi művészek al-

kotásait tekinthették meg az érdeklődők. Nyári Lászlóné, az általános iskola egykori igazgatóhelyettese megnyitó beszédében a kiállított műtárgyak alkotóinak személyiségére, örömeire, bánatára, céljaira és filozófiájára hívta fel a figyelmet. Nyugodtan mondhatjuk, hogy az alkotások üzenete elérte szívünket.

Az ünnepség után Hobo adott József Attila verseiből összeállított zenés

estet. Ez az előadás még 2005-ben készült a költő születésének emlékévére, mellyel a művész azóta körbejárta az egész Kárpát-medencét, s most végre a zsombóiak is élvezhették Hobo nem mindennapi produkcióját.

Nem véletlenül választották a szervezők a megnyitó mottóját: „Az öröm abból ered, hogy valaki meg tudja látni azt, ami szép és jó az életben”.

Vidékekakadémián jártunk

A Vidékfejlesztési Minisztérium (VM), a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI), és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) „VIDÉKAKADÉMIA A VIDÉK JÖVŐJÉÉRT” elnevezéssel szakmai találkozót szervezett október 16. és október 18. között Mezőtúron, amelyen egyesületünk munkatársai is részt vettek.

Az ország teljes területéről érkező szakemberek, három tematikus területtel foglalkoztak. Egyrészt a bevált gyakorlatok alapján áttekintették a vidékfejlesztés hazai eredményeit és nehézségeit. Másrészt közösen értelmezték az Európai Unió új vidékfejlesztési paradigmáit (pl. lokalitás, fenntartható fejlődés).

Harmadrészt megismerték a kiemelt módszerekben és új eszközökben rejlő lehetőségeket (pl. közösségi tervezés, integrált finanszírozás).

Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter megnyitó beszédében elmondta, hogy a szaktárca az érintettekkel, a magyar gazdákkal közösen szeretne felkészülni az uniós agrár-

politika új, 2014 és 2020 közötti időszakára. Hangsúlyozta: a mezőtúri tanácskozást további műhelymunkák követik majd, amelyek eredményeként el kell érni, hogy az uniós agrár- és vidékfejlesztési források hazánkban valódi igények innovatív és hatékony kielégítésére fordíthatóak.

Érdekes kezdeményezést mutatott be a rendezvény második napján Úveges Gábor, Hernádszentandrás polgármestere „Életminőség és megmaradás a faluban” címmel. A „Bioszentandrás” fantázianevet viselő mezőgazdasági jellegű programot 2010 decemberében indították el. Ennek keretében 25 fő számára biztosítanak munkalehetőséget, jelenleg vegyszermentes gazdálkodással friss zöldséget termesztenek. Terveik szerint a zöldségtermesztést gyógy- és fűszernövényekkel, valamint ezekből készített feldolgozott helyi termékekkel (lekvárok, szósok) egészítik ki. A megtermelt élelmiszereket helyben értékesítik.

Úveges Gábor szerint a program erőssége, hogy egy menedzser típusú kezdeményezésen alapul. Véleménye

szerint ugyanis a kistelepülések jövőjét csak a menedzser típusú vezetők tudják biztosítani, akik fejlesztési elképzeléseiket nem elsősorban állami forrásokra építik. Szerinte egy-egy program elindításakor nem a forráshiány a fő probléma, hanem a forrás jól „csatornázó” szellemi bázis, az összefogás, az együttműködés hiánya.

Forrás: kormány.hu,
NAKVI, umvp.eu

Homokhátság Vidékfejlesztési
Egyesület

Európai mezőgazdasági és vidékfejlesztési alap: a vidéki területekbe beruházó Európa

Az elhurcoltak emlékművénél tisztelegtek Móravároson

„A történelem továbbadása kötelességünk!”

Az 1956-os eseményekre emlékezve hallhattak Móravároson a jelenlévők arról, hogyan lehet nevetéssel lefegyverezni egy orosz katonát, mint ahogy arról is, miért voltak szabadabbak a szabadoknál a börtön falai közt sínylődők.

A móravárosiak az Élhető Szegedért Egyesület fő szervezésében gyűltek össze megemlékezni 1956-ról a Kálvária téri templomba, majd a Kálvária dombon állított emlékműnél. „Azt, hogy mit is jelent a haza, szülőföld, nemzet, nem leljük meg a világhálón kattintgatva, de a tankönyvek sem írják le hűen e szavakat és a hozzájuk tapadó érzéseket. A forradalmak és szabadságharcok adnak okot átgondolni jelentésüket, és azt

is, hogy nekünk mi a kötelességünk e szavak irányába. Az utánunk jövő generációk felé kell közvetítenünk, hogy az ünnepeken túl mit is jelent a hazaszeretet. És hogy azokkal szemben milyen mély tiszteletlenség nem így tennünk, akiknek a vére folyt ki a pesti köveken, akiket meggyötörték, meghurcoltak, megfosztották mindenüktől” – hangsúlyozta beszédében Nógrádi Zoltán parlamenti képviselő.

Szabó Géza ötvösművész az '56-os események kapcsán *Vazul atyáról*, a ferences szerzetesről mesélt, aki a budai vár parancsnoka volt a harcok idején, és akit a nándorféhvári diadal 500. évfordulójára vert érmének egyik oldalán megmintáztak. Majd a sajtó szerepére is felhívta a figyelmet, szomorúan utalva arra, hogy a kitelepítések 50. évfordulójára tartott megemlékezésről egy sor sem jelent meg a megyei

napilapban. „Tovább kell adnunk saját, megélt történelmünket, mert lehet, hogy 5-10 év múlva már nem lesz, aki megtegye helyettünk” – tette hozzá.

Gulyás Gyula, a Málénkij robot című dokumentumfilm rendezője is beszélt az elhurcoltakról, a lágerekről, leszögezve többek közt azt is, hogy az ott sínylődő emberek voltak abban a rendszerben az igazán szabadok, nem fűtöttek rabláncra eszméiket, gondolataikat. *Holló István* atya kedves visszaemlékezésében a keserű humorról is szólt, példaként említve, hogy egyszer épp a mosolyának köszönhetette az életét. Mikor az oroszok bevonultak, az egyik katona őt német kémnek nézte, aki papi gúnyában rejtőzik és egy pisztolyt fogott az atya fejéhez. Őt annyira megdöbbentette ez az abszurditás, hogy harsány röhögésben tört ki, ezzel győzve meg az egyenruhást. A megemlékezés végén *Péter Szilveszter* olvasott fel két fejezetet *Faludy György* Pokolbéli víg napjaim című életrajzi regényéből, majd a jelenlévők a Kálvária dombon megkoszorúzták az elhurcoltak emlékművét.

Dobó Csaba

8,5 millióból szépült meg a Földmíves Utcai Óvoda

Játszóteret is kaptak az ovisok

Száz százalékos kihasználtsággal működik a Földmíves Utcai Óvoda, idén ősszel új csoportot is indítottak. Ahhoz azonban, hogy a 139 gyermek elférjen, fejlesztésekre volt szükség, ezt köszönték meg vidám meseelőadással az ovisok az átadást követően.

„Öröm dolgozni egy ilyen szépen felújított és megújult intézményben” – fogalmazott *Biténé Harmat Erika* tagóvoda-vezető a kis házi

ünnepeken, amelyen a gyerekek elénekeltek az ovi dalát, és egy mesejátékkal is kedveskedtek a jelenlévőknek. Azt is elmondta, az udvaron eddig fából készült játékok voltak, melyeket már nem használhattak a gyerekek, az intézmény emeletén pedig nem volt gyerek WC, mostantól ötöt használhatnak a kicsik. „Eddig öt csoportosok voltunk, most hat van; összesen 139 gyerek jár hozzánk, ez az önkormányzat által meghatározott maximális létszám. Évek óta megfigyelhető, hogy növekszik a gyereklétszám, sok család költözik a városrészebe.”

„Mi, alsóvárosiak méltán lehetünk büszkéek oktatási intézményeinkre, s a Földmíves Utcai Óvoda valóban ennek a városrésznek az élköve – így ez az intézmény szépült meg legnagyobb mértékben ebben az évben. Azt, hogy mennyire nép-

szerű ez az óvoda, mi sem bizonyítja jobban, minthogy tavasszal a 28 helyre 52 új jelentkező volt. Az önkormányzatnál úgy gondoltuk, az a legjobb, ha minden alsóvárosi gyermek a lakóhelyén kap elhelyezést. Ehhez viszont fejleszteni kellett az intézményt” – jelentette ki a körzet önkormányzati képviselője. *Hüvös László* hozzátette, az önkormányzat 5,5 millió forintot különített el, ebből újult meg a vizes blokk, a folyosó, új csoportszobát alakítottak ki, és új a konyha is. Az udvari játszószerzők sem feleltek meg az előírásoknak, a sportbiztonság ezek cseréjére további 3 millió forintot szavazott meg. A képviselő köszönetet mondott a szülőknek is, akik a felújításhoz szükséges eszközökkel, illetve anyagi támogatásukkal járultak hozzá az intézmény megújulásához.

Varga Anna

Biztonságosabb válik a bordányi dűlőkben élők közlekedése

Átadták a határútig vezető, új kerékpárutat

A Bordányt Sziksósfürdővel összekötő kerékpárút bordányi szakaszát szeptember 28-án adták át a forgalomnak. A nemzetiszínű szalagot B. Nagy László kormány megbízott, a Csongrád Megyei Kormányhivatal vezetője, Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő és Tanács Gábor bordányi polgármester vágta át a kerékpárút bordányi végén.

Mint előző számunkban megírtuk, az útépités pályázatát tavaly nyújtotta be az önkormányzat: a kivitelezés május 31-től szeptember végéig tartott, melynek végzetével a belterületi szakaszhoz a bordányi benzinkútnál 4758 méter hosszú, 2 méter széles kerékpárút csatlakozott. Ennek megépítésével elsősorban a tanyákon és a kiskertekben élők mindennapjai válnak biztonságosabbá: az út a Béke és Seregélyes dűlőkben, valamint a Zártkertekben élők iskolába, közintézményekbe, munkahelyre járását könnyíti meg leginkább.

Az új kerékpárút része a kistérségi bicikliút-hálózatnak, így az új szakasznak turisztikai szempontból is nagy a jelentősége – annak ellenére, hogy a szegedi rész még nem készült el. Az önkormányzat a Bringaút Egyesülettel összefogva két kistérségi túraútvonalat is kidolgozott,

amely közvetlenül kapcsolódik a megyén áthaladó EuroVelo nemzetközi kerékpárúthoz.

A kerékpárút-építéshez kapcsolódóan idén először rendeztek autótmentes napot a településen. A Felszabadulás utca lezárt szakaszán több 100 biciklist látta vendégül egy bringásreggelire. A biciklisek regisztrálhatták járműüket egy védelmi adatbázisban, és ingyen vizsgáltathatták át kétkerekűiket. Az érdeklődők KRESZ totóban vagy az úttesten felállított akadálypályán mérhették össze tudásukat, a kisebbeket aszfaltrajzversennyel várták. A legtöbb kerékpárost megmozgató általános iskolai osztály egy osztálykirándulást nyert. A kerékpáros napon résztvevők között egy biciklit is kisorsoltak.

A településen már tervezik a Bordányt Zákányszékkel összekötő kerékpárút megépítését is.

Nagy-Magyarország Mórahalom határában

Ötven műemlékből álló skanzen épül

A történelmi Magyarország ötven műemlékét, köztük az alsóvárosi ferences templomot és a szegedi zsinagógát is bemutatja az a hazánkban egyedülálló skanzen, melyet Mórahalom határában alakítanak ki. Az épített kertben egymástól 15-30 méterre lesznek a műemlékek valóságos makettjei.

Egy 230 négyzetméteres Klebelsberg-iskola lesz a Mórahalom közelében épülő emlékpark központi épülete, ahová egy székelykapun keresztül léphet majd be a látogató. A sík től közel két méterre kimagasló épület teraszáról az egész skanzen megtekinthető lesz. „Ebben a térben ötven, számunkra fon-

tos magyarországi műemlék 1:25-ös kicsinyített makettjét láthatjuk. A parlament 10 méter hosszú lesz és két méter magas” – ismertette Európa legnagyobb makettparkjának részleteit *Dlusztus Imre*. A Bornemzet Nonprofit Kft. ügyvezetője a projekt nyitón elmondta, a látogatók egy úgynevezett Audio

Guide-rendszer segítségével kapnak információkat arról a helyszínről, ahol épp járnak. Ha például a budai várnál tartózkodnak, akkor felcsendül a „Hazám, hazám...” kezdetű dal, míg a hollóközi barangolás során palóc dallamokat hallhatnak. Egy tablet segítségével pedig részletes információkat kaphatnak az érdeklődők, megismerhetik a történelmi és kulturális jellemzőket, sajátosságokat.

Az épületek kiválasztásakor 1910-nél húzták meg a határt, s olyan műemlékeket kerestek a skanzenbe, melyeket megkímélt a második világháború. *Dlusztus Imre* elmondta, addigra befejeződött a millenniumi építkezési láz, s arról az évről pontos adatokkal rendelkeznek, hiszen Ferenc József császár népszámlálást rendelt el abban az esztendőben. A Szegedről bemutatott épületek között ezért sem szerepel a dóm, ehelyett a zsinagóga mellett az alsóvárosi ferences kolostor makettjét készítik el, melynek 218 centiméter magas lesz a tornya. A homlokzati díszeket, sőt még a vakablakokat is ábrázolni fogják, így mindegyikről részletes dokumentációt, kiviteli tervet készítettek. Érdeklőség, hogy belső világítása is lesz mindegyik makettnek.

Olyan épületek is helyet kapnak a skanzenben, melyek nem a legismertebbek, így például a gannai római katolikus templomot, s annak történetét is megismerhetik majd a látogatók. A nevezetes várak és kastélyok mellett olyan fontos épületek is láthatóak lesznek, mint *Petőfi Sándor* kiskőrösi szülőháza, a hajósi pincefalv vagy a hortobágyi kilenclyukú híd. Bemutatják továbbá a székelyderzsi erődtemplomot, a lőcsei városházát és a túristvándi vízimalmot is. Megtudtuk, a makettek műanyag borítású acélszerkezetű építmények lesznek, de a vízimalmot fával fogják burkolni.

„Nem sok ország, régió és település büszkélkedhet olyan skanzenrel, mint ami itt fog Mórahalmon megépülni. A *Dlusztus Imre* által megálmodott projekt olyan turisztikai és kulturális lehetőséget jelent a városnak, ami által felkerül hazánk különleges történelmi látványosságainak térképére” – fogalmazott a projekt nyitón *Nógrádi Zoltán*, Mórahalom polgármestere.

Az 1910-es történelmi Magyarországot bemutató skanzen 2013 végére készül el.

Varga Anna

A dorozsmai részönkormányzat megemlékezése '56-ról

„Most is szabadságharcot vívunk”

„Ahogyan az 1956-os szabadságharc gyümölcset is a következő generáció aratta le, úgy most rajtunk a sor, hogy érdekeink védelmében harcba szálljunk a gyermekeink jövőjéért” – fogalmazott Mihálffy Béla önkormányzati képviselő a Dorozsmán tartott '56-os ünnepi megemlékezésen.

Ünnepséggel és koszorúzással tisztelegtek az 1956-os forradalom és szabadságharc hősei előtt a dorozsmaiak október 23-án. A Petőfi Sándor Művelődési Házban tartott megemlékezésen Mihálffy Béla önkormányzati képviselő mondott ünnepi beszédet, hangsúlyozva: '56 forradalmi szelleme és szabadságvágya a mai ember számára is fontos

üzenetet hordoz.

„Akik 1956 októberében az utcára vonultak, történelmet írtak: a diktatúra, az elnyomás és a kiszolgáltatottság ellen szálltak harcra. Mi, magyarok most is szabadságharcot vívunk, de nem fegyverekkel, hanem pénzügyi manőverekkel” – mondta beszédében Mihálffy. A szocialista időszak felelőtlen gazdaságpoliti-

kája miatt az ország és benne élő emberek is adósságsapdába kerültek, az elmúlt két évben azonban a kormány kiállt az emberek érdekei mellett, megvetette lábát, és nem engedett igazából – hangsúlyozta a képviselő. Ez a harc azonban nem csak értünk folyik, hiszen ahogy az 1956-os szabadságharc gyümölcset is a következő generáció aratta le,

úgy most rajtunk a sor, hogy érdekeink védelmében harcba szálljunk a gyermekeink jövőjéért – tette hozzá.

Hangsúlyozta továbbá: egy olyan ország alapjait kell közösen lefektetnünk, ahol biztos jövőképpel tekinthetünk előre. „Az előző ciklus 'el lehet menni' jelmondatú politikája helyett a 'vissza lehet jönni' politikáját kell folytatnunk, amely alapján a fiatalok szívesen vállalnak munkát és tervezhetik jövőjüket itthon. Jó úton járunk, és az '56-osok példája erőt adhat nekünk, hogy összefogással, közös erőfeszítéssel megtegyük ezt az utat” – emelte ki Mihálffy Béla. Ünnepi beszédét követően az egybegyűltek a Jerney János Általános Iskola tanulóinak előadását tekinthették meg, valamint Vass József is szavalt nekik.

A rendezvény a művelődési ház előtt, a Dísz téren ért véget, ahol az '56-os kopjafánál koszorút helyeztél el a körzet két képviselője, Kosik Dénes és Mihálffy Béla, továbbá a dorozsmai részönkormányzat, a dorozsmai egyházközösség, a Jerney János Általános Iskola, az Orczy István Általános Iskola, az Alkonyat Nyugdíjklub és a Fidesz-KDNP helyi szervezetének képviselői is tiszteletüket tették az emlékhelynél.

Illés Attila

Buszvárók, mozgóbolt, fűtőkorszerűsítés, régészeti park

Sokszínű fejlesztési elképzelések Bordányban

Különböző fejlesztési tervek készültek el az elmúlt időszakban Bordányban, melyek megváltoztathatják, javíthatják a településképet – jelenleg ezekhez pályázati források felkutatása folyik.

A régészeti park látványterve

Hamarosan megkezdődik a szegedi kistérséggel partnerségben benyújtott közösségi közlekedés-fejlesztést célzó pályázat megvalósítása, amely elsősor-

ban a halasi út mentén a szegedi oldalon buszvárók telepítését jelenti majd.

A benyújtott pályázatok sikere esetén többek között a mezőgazda-

sági termelők, östermelők terményértékesítését támogató mozgóbolt kialakítása céljából megújulhat a Kistemplomtanya tér, ahol a termelőket segítő logisztikai központot alakítanak majd ki.

Határon átnyúló projekt keretében egy helyi civil szervezeteket segítő iroda jöhet létre a Bordányi Ifjúsági Információs Pontban. A Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése szintén fontos feladatnak számít, mivel minden helyiség padlója más-más magasságú. Ugyancsak időszerű lenne a fűtőkorszerűsítés, az energiatakarékosság növelése is. Már el készült az akadálymentesítési terv, melyben szerepel egy szélfogó kialakítása is, ami megakadályozza a gyors hőcsereledést az ügyféltér és az utca között.

A Dudás utca Szeged felőli végén található önkormányzati területen

olyan védett virágok találhatóak, amelyek lehetlenné teszik az oda tervezett to kialakításához szükséges engedélyek beszerzését. Emiatt – mivel az egyedülálló növényvilág országos jelentőségű – az ún. képerjés réten sikeres pályázat esetén egy tanösvényt alakítanak ki, amely mellett kaphat helyet az Ős-Bordány Régészeti Park. Ebben a településen talált szarmata-kori leleteket mutatnak be, illetve megépülhet a honfoglalás környékén itt élők mindennapjait bemutató ősfalu műhelyekkel, aszalóval, füstölővel.

Az önkormányzat a zákányszéki úti belterületi buszmegállókat is szeretné fejleszteni, amennyiben az erre benyújtott pályázat nyer, valamint a Zákányszék felőli oldalon egy sebességmérő tábla kihelyezése is sor kerülhet.

Természeti környezetben vidéki hangulatú kalandpark

Tanyasi mesevilágot épít a Meskete

Járt már használt kerékpár árverésen, vagy tudja, mi az a bálafogócska? Aki nem, az a Meskete Gyermekek Alapítvány tanösvény építésére elnyert pályázatának nyitányaként október 13-án megtapasztalhatta – a hangulat és az élmény páratlan volt.

Használt kerékpárok aukcióját tartották Gyálárét határában, volt borkóstoló és mangalicakolbász, a gyerekeknek bálafogócska, sárkányeregetés, állatsimogató. Alig 10 percre a 74-es busz gyáláréti végállomástól igazi tanyasi környezet fogadja a látogatókat, rackajuhokkal, mangalica disznókkal, tehennel, lovakkal és szárnyasokkal. A Szilágyi-major területén bérel majd az alapítvány egy három és fél hektáros területet, ahol különböző népi építészeti megoldásokkal, fa-építményekkel, fajtákkal alakí-

tanak ki tanösvényt, kalandparkot. „Nagycsaládosok vagyunk és a gyermekeink már kiskoruk óta jártak ide, szerveztünk az osztályoknak gyermeknapokat, és nagyon pozitív visszajelzések érkeztek. A gyermekek felnőttek ugyan, de az iskolákkal a kapcsolat megmaradt, és rendszeresen érdeklődtek azóta is a kirándulási lehetőségről” – mesélt az ötlet alapjairól Oláhné Szántó Mária, a Meskete alapítója, kiemelve, hogy a Szilágyi-majornak rengeteg az előnye: nagy területen fekszik, legelő, ártér közelében,

van fás terület is, nyulak, őzek, rókák és rengeteg madár él a környéken. Bár közel fekszik a városhoz, helyijáratos busszal elérhető, és mégis igazi, vidéki, tanyai világba csöppen az ide látogató. „Így adta magát az ötlet, hogy ha már van egy alapítványunk, akkor keressünk hozzá egy pályázatot, amit e területre is kapcsolhatunk. Az eszközök, melyekből a kalandpark felépül majd, nem tipikusan sport- és játékeszközök lesznek, hanem népi, tájjellegű építmények, a kucoragórtól kezdve a csűrökig,

amelyek közt játszva régen a vidéki gyerekek felnőttek, másztak, bújósztak, erősödtek. Úgy gondoltuk, hogy ugyanezt a hangulatot felidézve most is vonzó és hasznos kis parkot varázsolhatunk ide” – mesélte az alapító.

Azt is hozzátette, fél év alatt felépülhet az egész park. A tervek már elkészültek, a közbeszerzést követően a kivitelezés már nem túl hosszadalmas folyamat, hiszen előre legyártott faszerkezetekről van szó, melyeknek beton alapot kell lefektetni. A pályázathoz több oldalas kérdőív felmérés is készült, amelyből kiderült, hogy komoly igény mutatkozik egy ilyen parkra. „Az első másfél év alatt a pályázat értelmében ingyenes belépést biztosítunk a csoportoknak, és úgy gondoltuk, hogy később is csak a fenntartását, a szociális létesítmények üzemeltetését finanszírozzunk a belépőköltségekkel. Hosszú távú terveink között szerepel az ópusztaszeri emlékparkban létesítetthez hasonló, földbe vájt kunyhók építése, ez lesz a tanösvény második fokozata. Már felvettük a kapcsolatot Trogmayer Ottóval, a Móra Ferenc Múzeum korábbi igazgatójával, ő lesz a szakmai segítségünk a korabeli földházak felépítésében. Ekkor már többnapos nyári táborok szervezésére is nyílik majd lehetőség, itt van közel a Tisza, lehet természetvédelmi, biológus- vagy épp csillagásztábor tartani” – tudtuk meg a távlati terveket is.

Dobó Csaba

Kirándulni jó, még az Alföldön is!

Mottó: „Időnk van, lábunk van, miért ne gyalogoljunk?”

Ezzel az írással – sok ember által méltatlanul lenézett – alföldi túrázás népszerűsítése a célunk. Nagyot tévednek, akik azt hiszik, hogy az Alföldön, közelebből a Homokhátságon nem sok látnivaló akad. A természetkedvelőknek, túrázóknak Öttömös környékén is akad látnivaló. Most csak két lehetséges célpontot említünk, mindkettő Csongrád megye legmagasabb pontja címet viseli.

Öttömös közigazgatási területére esik az 1981-ben a 129,8 méter magas Bukor-hegyre épített geodéziai kilátótorony. Ezekről a tornyokról

annyt tudni, hogy a '70–80-as években közel száz épült belőlük szerte az országban. Átmérőjük egységesen 3,5 méter, egy szint magassága 4 méter, a mi tornyunk 28 méter magas. Az Alföldön ritkán lehet körbenézni a fák fölött. A toronyról délnyugat felé tekintve az öttömösi Baromjárás (természetvédelmi terület) láthatjuk, déli irányba pedig egészen a Felső-Ásotthalmi erdőig el lehet látni.

A másik „legmagasabb” pont a 127,8 méteres, az öttömösiék által csak „Szerlem dombnak” nevezett

magaslat. Az odavezető úton homokba ültetett fenyőerdő közepén találjuk magunkat. A viszonylag dús aljnövényzet miatt mégis az az érzésünk, hogy mesterséges környezetben járunk. A Csongrád Megyei Természetbarát Szövetség által 2004. október 23-án állított kopjafá jelzi a „magas földrajzi pont” helyét.

Mindkét látványosság könnyen megközelíthető a kék négyeszőg, illetve a kék vonal turistajelzések segítségével. A helybeliek is szívesen adnak eligazítást, sőt lovasfoggal is be lehet járni mindkét helyszínt.

Szerb-magyar Hagyományörző Kulturális és Média Fesztivál Mórahalmon

TRADInBORD- Preserving tradition and identity with the help of joint programs and making value-saving films HUSRB/1002/222/119

A szerb-magyar határ mentén élők együttműködését erősítve Szerb-magyar Hagyományörző Kulturális és Média Fesztivál zajlott Mórahalmon az Egy-Másért Ifjúsági és Közösségfejlesztő Közhatalmú Egyesület szervezésében. A Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megvalósuló projektben az Egyesület a Ludaspuszta Térségi Társulással (Szerbia, Hajdújárás) valósított meg közös projektet a kulturális értékek, hagyományok megőrzése érdekében, a média bevonásával.

A program keretében augusztus 31-vel záruló kulturális és médiakonferenciát rendeztek, ahol a Homokhátság és a szerbiai

Ludaspuszta térségéből érkezett, összesen 500 kulturális és média szakember, valamint civil szervezetek képviselői vettek részt. A konferencián szakmai előadást hallhattak a résztvevők azon szakhatóságok képviselőitől, akikkel elengedhetetlen az együttműködés a kulturális, zenés, táncos, közösségi rendezvények szabályszerű és biztonságos megrendezése érdekében. A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság képviselőjében Balázs Gábor tűzoltó alezredes előadásában felhívta a figyelmet azokra a jogszabályi kötelezettségekre, melyeket mindenképpen tudnia és egyben betartania is kell a rendezvényszervezésnél foglalkozóknak – különös tekintettel a nyári időszakokra jellemző fesztiválok szervezésében rejlő veszélyforrásokra. Türi Mihály, az Országos Mentőszolgálat Dél-alföldi Regionális Mentőszervezet Csongrád megyei vezető mentőtisztja az egészség-

ügyi biztonság megteremtéséhez segítséget nyújtó mentőegységek bemutatásával és személyes tapasztalataira épülő jó tanácsaival segítette a jelenlévők felkészültségét. A rendőrséggel való kapcsolattartás fontosságát, a biztonsági előírások betartására és betartatására vonatkozó főbb szabályokat a Szegedi Rendőrkapitányság Móraalmi Rendőrség képviselőjében Horváth Roland rendőr főhadnagy emelte ki.

A találkozó második részében a médiáé volt a főszerep, ahol Pavlovits Miklós, a Szó-Tér Egyesület elnökének előadásában a média, azon belül is a televízió fontosságáról, a határ két oldalán élő nemzetiségek együttműködésében forgatott filmemlékeiről, program-szervezési tapasztalatairól mesélt az érdeklődőknek.

A konferencia zárásaként a népi kultúra napjainkban fellelhető értékeit bemutató kisfilmeket Duka Félix, az Egy-Másért Egyesület

elnöke, a Homokhát Televízió alapító főszerkesztője mutatta be az érdeklődő közönség számára. A fesztivál nyitónapját követően a hagyományörző kisfilmeket több alkalommal is megtekinthették mindazok, akik ellátogattak az Aranyszöm Rendezvényházba.

Jelen tájékoztató tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

TÁMOGATOTT 80 ÓRÁS NÖVÉNYVÉDELMI TANFOLYAM MÓRAHALMON

A móraalmi Móra Ferenc Általános Művelődési Központ az FVM Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 100%-ban támogatott képzéseket indít Mórahalmon, az MVH-nál regisztrációs számmal rendelkező cégek, egyéni vállalkozók és magánszemélyek számára. A képzés költségét a képzésre jelentkezőnek be kell fizetnie az ÚMVP Képző Szervezet számlájára, de a sikeres vizsga letétele után a 139/2008. (X. 22.) FVM rendelet értelmében az MVH-tól 100%-ban visszaigényelhető. A képzésben résztvevő meghatalmazást adhat a képző intézménynek, így a visszaigényléssel kapcsolatos minden egyéb teendőtől mentesül.

A Növényvédelmi Tanfolyam tervezett kezdése: 2012. 12. hó
A vizsga tervezett ideje: 2013. 02. hó
Jelentkezés végső határideje: 2012. 11. 15.
A tanfolyam II. kategóriás növényvédő szerek vásárlásához és értékesítéséhez szükséges.

További információ és jelentkezés:
www.morahalom.sulinet.hu
Móra Ferenc ÁMK Mórahalom, Barmos György tér. 2.
Újházi Teodóra
E-mail: ujhaziteodora@morahalom.sulinet.hu
Tel.: 06 (70) 3321 182 (14 óra után)
(Nytsz.: 06-0005-02, Akkr. sz.: AL-0511)

TÁMOGATOTT MEZŐGAZDASÁGI KÉPZÉSEK

A Csongrád Megyei Agrárkamara és a Csongrád Megyei Agrár Nonprofit Közhasznú Kft. képzési ajánlata 2012. őszől (nyilvántartási szám: 00617-2008, Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-2095)

Gazdálkodáshoz, pályázatokhoz, gépkezelői jogosítvány megszerzéséhez kiemelt fontosságú lesz a mezőgazdasági végzettség. A mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvánnyal lehet szervezett munkavégzés keretében, azaz alkalmazottként, cégeknek, önkormányzatoknak szolgáltatást végezni meghatározott típusú gépekkel. (pl.: 37 kW teljesítmény feletti traktor, önjáró mg-i betakarítógép, mg-i rakodógép stb.). KPM által kiadott jogosítvánnyal csak közúton lehet közlekedni. A gépkezelői jogosítvány munkavégzéshez előírás, jármű vezetésére nem jogosít.

Ssz	Tanfolyam	Óraszám	Tanfolyam díja
1.	Mezőgazdasági technikus (OKJ)	360	170.000 Ft
2	Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő (OKJ)	120	104.500 Ft
3	Mezőgazdasági rakodógép kezelő (OKJ)	120	104.500 Ft
4	Növényvédelmi gépkezelő (OKJ)	120	104.500 Ft
5	Önjáró betakarítógép kezelő (OKJ)	120	104.500 Ft
6	Mezőgazdasági szárítóüzemi gépkezelő (OKJ)	120	104.500 Ft
7	Növényvédő és méregraktár-kezelő (OKJ)	300	185.000 Ft
8	80 órás Növényvédelmi tanfolyam	80	55.000 Ft + vizsgadíj

Képzéseinkhez támogatás igényelhető, amelynek mértéke 100%!

FONTOS TUDNI! A 2013-tól megjelenő új OKJ nem teszi lehetővé a fenti, most még elfogadott tanfolyamok indítását. Az új képzések 1000-2000 órással lesznek. Célszerű ezért még 2012-ben jelentkezni.

További információ és jelentkezés:
Telefon: (62) 551 000, 551 002, Mobil: (30) 303 4517, (30) 619 3081
Csongrád Megyei Agrár Nonprofit Közhasznú Kft.
Székhelye: 6722 Szeged, Kossuth L. sgt. 17.

A térség népi- és iparművészeinek kiállítása

A Homokhátság Kincsei

A móraalmi Aranyszöm Rendezvényház évről-évre adózik a térségben élő művészeknek azzal, hogy kiállítást rendez alkotásaikból. A Homokhátság Kincsei című kiállításon hat alkotó munkáit tekinthették meg az érdeklődők, ötletet merítve ajándékvásárláshoz, további tárlatok tervezéséhez. A kiállítás célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a művészt és a befogadót, hiszen sokszor megyünk el egymás mellett, akár falun, akár városban anélkül, hogy tudnánk, milyen tehetséggel bírnak a körülöttünk élők.

A Homokhátság Kincsei kiállítás a térségünkben élő és alkotó, itt született vagy ide származott művészek, amatőr alkotók műveiből nyílt tárlat szeptember végén az Aranyszöm Rendezvényházban. A kiállítással nemcsak a művészeknek teremtettünk lehetőséget a bemutatkozásra, ismertebbé válásra, hanem egyben az itt élők figyelmét igyekeztük felhívni: álljanak meg egy percre és csodálkozzanak rá a Szépre, a Művészetre.

A kiállításra érkezőket Kovács Csilla, Szegeden élő, de évtizedek óta Mórahalmon dolgozó közművelődési szakember gyönyörű gyöngykeszerei kápráztatták el. A természeti kincseket felhasználva csuhébabokat, virág-kompozíciókat mutatott be Farkasné Németh Ibolya Ásotthalomról, aki szintén évek óta segíti a kistérség művelődési házában munkáját. Sári Klára ásotthalmi fazekas és egyedikerámia-készítővel egyre gyakrabban találkozhatunk a térség rendezvényein, mint kiállító és árus. Alkotásai között a finom nőiesség és az egyedi játékosság egyaránt megtalálható. Pusztamér-

gesről Vass Sándor festő festményei, Zákányszékről pedig Deákne Kovács-Tanács Zsuzsanna gobelinjei érkeztek a tárlatra. Képeikben a precíz kézügyesség, a fantázia és a színek harmóniája köszönt vissza. A mai művészeti technikákat, a hobiboltokban kapható kreatív anyagokból készíthető csodákat Brunkau Erzsébet hozta el, aki papírmásé, szalvátatechnika és sok más módszer segítségével készít díszdobozokat. A móraalmi alkotó az elegáns ékszerartóktól kezdve a gyermekek világát idéző mesefigurákkal, állatos képekkel, strasszokkal és gyöngyökkel díszített dobozaival minden korosztálynak kínál csodálni valót.

Papp Renáta

A programot a Nemzeti Kulturális Alap támogatta a 3607/361 számú pályázat keretében.

A Kenyérváros novemberi ajánlata

A többségében hazai termelőktől, gyártóktól származó termékeket kínáló áruház földszintjén friss húst, húskészítményeket, füstölt árut, zöldséget-gyümölcsöt, szárazárut, pékárut, valamint termelői tejterméket lehet vásárolni!

Várjunk Önt is a Kenyérváros üzletházban az alábbi novemberi ajánlatokkal:

PRIVÁTHÚS bolt:

- Lángolt kolbász: 1.290 Ft/kg
  - Paprikás vastag szalámi: 1.850 Ft/kg
  - Sertés húsos csont: 390 Ft/kg
  - Bőrös oldalas: 980 Ft/kg
  - Sertés apróhús: 1.000 Ft/kg
- A Priváthús bolt keddtől szombatig tart nyitva!

Termelői tejpiac részleg:

- Tej: 160 Ft/l
- Vajalja: 160 Ft/db
- Tehéntúró: 1.000 Ft/db
- Juhtúró: 1.500 Ft/db
- Tehénsajt több ízben: 1.800 Ft/kg

Kecskesajt a készlet erejéig kapható a téli időszak beköszönte miatt! A kecskesajt (több ízesítésben) ára: 3.000 Ft/kg
Tejpiac nyitva tartása: keddtől szombatig délelőttönként!

Pékáru részleg

Újdonság, hogy a részlegben októbertől a tompai pékség házas jellegű termékei kaphatók!

- Házi jellegű fehér kenyér egész: 235 Ft/kg
- Házi jellegű fehér kenyér szelt: 255 Ft/kg
- Nemzeti (burgonyás) kenyér egész: 275 Ft/kg
- Napkenyér (80% teljes kiőrlésű lisztből+magvas): 260 Ft/fél kg
- Graham kenyér: 185 Ft/fél kg

Zöldség-gyümölcs részleg

- Kimérős száraz bab, gyöngybab: 470 Ft/kg
- Kimérős száraz bab, békési bab: 650 Ft/kg
- Árpagyöngy: 280 Ft/kg

Az üzletben kapható továbbá házi jellegű, kézzel készített móraalmi tészta!

- 250 grammos kiszerezés: 205 Ft
- 500 grammos kiszerezés: 415 Ft

A zöldség-gyümölcs és a pékáru részleg továbbra is hétfőtől szombatig van nyitva!

Várjuk minden kedves régi és új vendégünket!
Mórahalom, István Király u. 8. (Szeged felé, a társasházaknál!)

Mórahalom

Mártózzon meg az egészségben,
karnyújtásnyira Szegedtől!

Kényeztető szauna szeánszok a Szent Erzsébet Gyógyfürdőben

- összesen 11 szauna
- finn szauna
- aromaterápiás szauna
- infra szauna
- bio szauna
- udvari szauna
- gőzfürdő

Ízelítőül szeánszainkból:

- Homokhátság nektárja - mézes szeánsz
- Mandarin olajos szeánsz
- Vitaminbomba - gyümölcsös szeánsz
- Negro torokregeneráló szeánsz
- Adria lehelete - sós szeánsz
- Vajdasági kisüsti szilvapálinkás szeánsz
- Szahara lehelete - jeges szeánsz

Időpontok:
Minden héten csütörtökön, pénteken,
szombaton és vasárnap!

**A RÉSZVÉTEL az érvényes belépő jeggyel
rendelkező fürdővendégek számára
INGYENES, DE BEJELENTKEZÉSHEZ
KÖTÖTT!**

**Hosszabbított nyitva tartás
Csütörtöktől szombatig este 22 óráig!**

Nyitva tartás:
Hétfő, kedd, szerda: 8.00-19.00
Csütörtök, péntek, szombat: 8.00-22.00
Vasárnap: 8.00-20.00
A gyermekfürdő épülete ettől 2 órával
később nyit és 1 órával hamarabb zár.

Üdülési Csekk
ELFOGADÓHELY

Széchenyi Pihenő Kártya
ELFOGADÓHELY

6782 Mórahalom, Szent László park 4., tel.: (+36) 62/281-039
furdo@morahalom.hu, www.erzsebetfurdo.morahalom.hu

Karnyújtásnyira Szegedtől! **Szt. Erzsébet**
Mórahalmi Gyógyfürdő

Másodszor is a Nemzetközi Néptánc Fesztiválon jártunk

Legfiatalabb résztvevőként Törökországban

A Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola néptáncos növendékei a tavalyi sikeres bemutatkozásuk után az idén szeptemberben is meghívást kaptak a törökországi Nazilli városában megrendezett Nemzetközi Néptánc Fesztiválra.

Odautunk során hosszabb időre a 'kis Isztambulban' – Edirne városában álltunk meg, ahol megnéztünk három mecsetet, láttunk sok szép szökőkutat és megtapasztalhattuk az igazi török bazar hangulatát. Innen továbbutazva, komppal átkeltünk Canakalle-ba és meg sem

álltunk a Kusadasi-öböl, ahol a Long Beach-en megmártóztunk az Égei-tenger kellemes vizében.

Megérkezvén Nazilliba, az egyetem új kollégiumában voltunk elszállásolva közel 200 külföldi táncossal együtt. A Gerlice és a Dinomdánom csoportok táncosaiból szerveződött

28 tagú mórahalmi együttes mellett Bosznia-Hercegovinából, Bulgáriából, Észak-Ciprusról, Grúziából és Ukrajnából is érkeztek gyermek és ifjúsági táncosportok. Nagyon jó hangulatban teltek napjaink a szálláson. A közös focimeccsek és az esti nemzetközi tánczások alkalmával, ahol egymás táncait próbáltuk megtanulni, sok-sok új barátság szövődött. Az angol nyelvtudásunkat most igazán kamatoztathattuk. Az étteremben is finomakat főztek nekünk. Mindig kaptunk olívabogyót, friss gyümölcsöt, igazi török teát vagy dobozos vizet.

Az öt napos néptáncfesztivál egy parádés felvonulással kezdődött a 150 ezer lakosú város szívében. Esténként a város különböző terein a meghívott csoportok egy közös kétórás színes gálaműsorral ajándékozták meg a vendéglátókat, bemutató hazájuk gazdag tánc kultúráját. A mórahalmi néptáncos gyerekek, mint a fesztivál legfiatalabb résztvevői, mindig nagy sikert arattak műsoraikkal.

A próbák, az ingek vasalása, a

hajfonások, a fellépések mellett maradt még időnk megismerkedni a vidék nevezetességeivel is. Egy egész napos kirándulás keretében a világ egyik ritka – az UNESCO világörökségei közé felvett – természeti csodáját tekintettük meg Pamukkale-ban. Mesebeli természeti környezetben a hófehér mészkőmedencék gyógyvizében kedvünkre pancsolhattunk.

A fesztiválról gyönyörű emlékpלקettekkel, dísztagyakkal és sok-sok élménnyel tértek haza néptáncosaink, melyek továbbírják együttesünk krónikáját.

Ezúton szeretnénk megköszönni Mórahalom Város Önkormányzatának, a Művészeti Iskolának, a Mórahalom Közoktatásáért Közalapítványnak, az Aranyzöm Rendezvényháznak, a Mórahalom és vidéke ÁFÉSZ-nek és minden kedves támogatóknak, hogy segítségével csoportunk ilyen színvonalas nemzetközi fesztiválon képviselhetett hazánkat.

a néptáncosok krónikásai

Egyházmegyei családnappal Röszkén

A munka és az ünnep értéke

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Családpasztorációs Irodája – új nevén: Családközpont – idén ősszel, október 6-án Röszkén rendezte meg jubileumi, XXV. családnappalját a helyi egyházközség és önkormányzat élénk közreműködésével.

A szervezők ez alkalommal a „munka értelme és az ünneplés értéke” témakörét helyezték középpontba.

Az egyházmegye számos településéről több, mint kétszáz résztvevő érkezett. A gyermekeknek korosztályok szerint számos programlehetőséget kínáltak, míg a házaspárok meghallgathatták Kis Didák ferences szerzetes témafelvezető előadását, majd Nagy Gábor és Nagyné Frauhammer Krisztina saját családi tapasztalataikon alapuló tanúságtételét. Ezután interaktív kiscsoportos foglalkozás keretében oszthatták meg személyes élményeiket, gondolataikat egymással.

Délután a szentmisére való felkészülésben számos lehetőség közül

választhattak a résztvevő családok: ének-, dráma-, liturgikus, táncos, elmélkedős, beszélgetős csoportok mélyedtek el a munka és az ünneplés egyensúlyának témájában. A nap folyamán gyóntató atya is fogadta az öt felkeresőket.

A szentmise vidám és bensőséges volt egyszerre, köszönhetően a résztvevők lelkesedésének. A program hangulatát tombolóval és óriástortával emelték a szervezők.

A családnappal sikerességét a szervezők, segítők, vendéglátók és résztvevők, illetve a különböző települések közösségeinek összefogása, jóakarata és rugalmassága biztosította.

A REFORMÁTUSOK HÍREI REFORMÁTUSOK FIGYELMÉBE!

Szeretettel hívunk minden környékben lakó érdeklődőt a mórahalmi református Istentiszteletre

Találkozunk minden hónap második vasárnapján du. 15 órakor az Aranyzöm Rendezvényházban!

Legközelebbi alkalmaink:

2012. 11. 11-én 15.00 Úrvacsorával

2012. 12. 9-én 15.00

2012. 12. 25-én 15.00 Úrvacsorával

„Hol van Isten?

-Inkább azt mondd meg nekem, hogy hol nincs!?”

C. H. Spurgeon

Információ: Czirokné Botár Éva

református lelkész

06 (30) 405 8160

botare@t-online.hu

www.parokia.hu/lap/ref-szeged-petofi-telep

ISTEN ELÉ VISSZÜK ÉLETÜNKET,
ELCSENDESEDÜNK, FELTÖLTÖDÜNK, MEGÉLJÜK
ÖSSZETARTOZÁSUNKAT

KERT-GAZDASÁG

Idejében szólunk A 2012. évben tapasztalt talajtermékenység-romlás összefüggései Talajjavítás gyorsan, elfogadható költségek mellett

Miből adódik a magas pH-érték?

A 2010-es rendkívüli talajvízes esztendő maradandó káros következménye lett a szokatlanul magasra szökött pH-értékek (7,8–8–8,1). A talajvíz a kapillárison felhozta a nátriumot és a szulfátot, de ennél sokkal veszélyesebb, amikor a nátrium reakcióba lépett a kalciummal és nátrium-karbonát képződött. Ez utóbbi tartósan megnöveli a talaj pH-értékét. A káros sók 2010-ben a kapillárisokon gyorsan feljöttek és csak lassan tudnak visszamosódni a talajvízbe gravitációs úton, a gyenge gravitációs nyomás miatt. Ez a gravitációs lemosódás nem történt meg, mert nem volt őszi, téli, tavaszi, nyári csapadék. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a csöküti öntözővíz is jelentős mennyiségű nátrium-vegyületeket tartalmaznak, ezért az öntözéssel való kimosatás során újabb nátrium-vegyületeket juttatunk a talajba. Különösen veszélyes ez, ha a csöküti öntözővíznek magas a kalcium-hidrogénkarbonát tartalma. A homokhátsági csökütek vize nagyon kevés széndioxidot tartalmaz, ennek hiányában a széndioxid arány nem változik. Viszonylag magas széndioxid-tartalom mellett a felszínre jutott öntözővízből eltávozik a széndioxid, és a kalcium-hidrogénkarbonát – Ca(HCO₃)₂ – kalcium-karbonáttá redukálódik. Ellenkező esetben a széndioxid hiánya miatt a redukció nem jön létre, ezért megmarad a kalcium-hidrogénkarbonát, amely beépül a talajba és tartósan növeli annak pH-értékét.

A talaj tápanyag-szolgáltató képessége szempontjából miért van nagy jelentősége a talaj pH-értékének?

A magas pH-érték gátolja az összes mikroelem felvételét a talajból. A makro-elemek közül a foszfor fel-

vétele azért erősen gátolt, mert a növények a talajban lévő foszfort csak dihidrogén-foszfát formában tudják felvenni. 5 pH-értéknél a talaj foszfor-készletének 93,3%-a van ebben a formában. 7,7 pH-értéknél a foszforionok 98,4%-a hidrofoszfát formába alakul át, ez a növények számára nem kedvező.

A növény és a termőtalaj anyagcseréjéhez tartozik a talaj humusz-ellátottsága. A humusz egy bonyolult hosszúláncú vegyület, amely a talajban évszázadok alatt képződik, de gyorsan el tud használni, amennyiben nincs utánpótlása. A humusz képződéséhez szerves anyag és növénymaradványok talajba dolgozása szükséges.

Ez utóbbinál kiemelt jelentősége van a növényi gyökerek lignintartalmának, amelyet a lebontó mikrobák humusz-alapanyaggá alakítanak. A Homokhátságon főleg burgonyát és gyökérzöldséget termesztünk, amely után jelentéktelen gyökér- és számaradvány kerül vissza a talajba, ezért kell mesterségesen is pótolni a humuszt. A humuszanyagok összetevői a fulvósavak, huminsavak, himatomelánsavak és huminok. A humusz befolyásolja a talaj szerkezetét, ezáltal a víz-, levegő- és hőgazdálkodást. Részt vesz a talaj biológiai tevékenységében és a talaj tápanyag-szolgáltató képességét befolyásolja. Javítja a nitrogénellátást. A talaj foszfortartalma arányban van annak humusztartalmával. A talajtermékenység másik meghatározó eleme a talaj levegőzöttsége, vagyis a gyökerek oxigénellátottsága. A talaj tömörödöttségi levegőtlenesége miatt a gyökérlégzéshez nem jut elegendő oxigén, akkor a tápanyagok felvehetősége csökken, ezért lelassul

a kálium, a foszfor és a nitrogén felvétele, a kalcium felvehetőségét nem befolyásolja.

A 2012. év negatív tapasztalatainak kiküszöbölésére egy magas huminsav-tartalmú (24% huminsav és 25% szerves anyag tartalmú, 8 mikroelemet tartalmazó) granulált tápanyagot javasolunk, ez a GreenSoil Humin huminsavas termécsalád. A homokhátsági talajviszonyokra legalkalmasabb a GreenSoil Humin K+Cu. Összetétele: 7% foszfor, 20% kálium, 24% huminsav, 25% szerves anyag, 8% kén, valamint réz, cink, bór, magnézium, vas, kalcium, szelén. A huminsav hatóanyag a számításban fontos szerepet kap, mivel a granulátumból további 10% foszfort, és 14% káliumot tár fel a növények számára. Így tehát 17% foszforral és 34% káliummal kell számolnunk, plusz a mikroelemek. A GreenSoil Huminban található huminsav megakadályozza a tápanyagok kimosódást a talajból, feltárja a talajban lekött, nem felvehető foszfort és káliumot. Talajjavító hatása révén fokozza a növények szárazságtűrő és ellenálló képességét, segíti a gyökérlégzést, feljavítja a gyenge talajokat.

Rövid tenyészidejű zöldségeknél úgy tudjuk hatékonyságát és gyorsaságát fokozni, hogy a talajfelszínre kijuttatva 25-30 mm csapadékot várunk és csak ezután dolgozzuk be a talajba. Javasolt dózisa zöldségtermesztés esetén 400 kg/ha. Zsákos és Big-bag kiszerezésben kapható. A 8 mm-es granulátum könnyen kiszórható. A fent említett összes problémák kiküszöbölésére kiválóan alkalmas.

Görög Zoltán
Tel: (30) 4799 343

tények és vélemények
SZEGEDma.hu

Rendőrségi hírek

„Látni és Látszani!” – kampány és ellenőrzés

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság meghirdette október 15-től november 15-ig tartó „Látni és Látszani” elnevezésű kampányát, melynek elsődleges indoka, hogy a nyár befejeztével az időjárás az őszi, majd a téli évszaknak megfelelően megváltozik, és ezzel együtt az út- és látási viszonyok is romlanak, amelyek a közlekedésbiztonságra is kedvezőtlen hatást gyakorolnak. A kampányban arra buzdítjuk a gépjárművezetőket, hogy éljenek a felkínált lehetőségekkel, vagyis vizsgáltsák át az autójuk világítóberendezéseit és ellenőriztessék a látásukat, mindezt térítésmentesen. A kampányba szakszervizeket és optikusokat – elérhetőségük egy külön honlapon lesz feltüntetve – vontak, vonnak be folyamatosan az ország különböző területein.

Az október 15-től november 15-ig tartó időszakban a regisztrált szervezetek térítésmentesen vizsgálják át a gépjárművön a lámpák működését, a lámpatestek állapotát, a kampányban résztvevő optikus szakemberek

pedig megállapítják, hogy szükség van-e a járművezető szemének korrekciós segítségre, és ha igen, mekkora dioptria-mértékben, valamint tanácsot adnak a megfelelő szemüveg elkészítésével kapcsolatban is.

A Rendőrség a november 15. és december 15. közötti időszakban a forgalomban résztvevő járművek, valamint az álló járművek kivilágítására vonatkozó rendelkezések megtartását kiemelten ellenőrzi.

Mindenkinek ajánljuk, hogy éljen a felajánlott lehetőségekkel, amelyekkel együtt Önök is hozzájárulhatnak a közlekedésbiztonság megerősítéséhez!

Ellenőrizzük kerékpárjainkat is!

Térségünkben nagyon nagy hangsúlyt kap a kerékpáros közlekedés, ami önmagában öröndetes, hiszen ezáltal óvjuk a környezetünket, azonban az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a kerékpárosok közül még mindig

sokan nem tartják be a rájuk vonatkozó közlekedési szabályokat, vagy nincsenek tisztában azokkal. Ehhez hozzájárul sajnos az is, hogy a kerékpározás nincs semmilyen előzetes engedélyhez, vizsgához kötve.

A statisztikai adatok alapján a balesetek bekövetkezéseinek okai legtöbbször az elsőbbségadás elmulasztása, a figyelmetlen, gondatlan vezetés, valamint a kerékpárosok hiányos felszereltsége. A kerékpár felszereltsége, a biztonságos közlekedés és az abban való felkészültség, amely során a rendőrök kiemelt figyelmet fordítanak az egy nyomon haladó járművek ellenőrzésére.

Kérjünk, hogy ön maga és a közlekedésben résztvevők érdekében a jogszabályoknak megfelelően tartsa be a közlekedési szabályokat, valamint ellenőrizze le kerékpárján az előírt kötelező felszereléseket!

Balesetmentes közlekedést kívánunk!

Ilyen kötelező felszerelés a kerékpárra:
- előre egy fehér, vagy sárga fényt adó lámpa,
- hátra piros fényt adó lámpa
- két egymástól függetlenül működtethető fékszerkezet, amelyek közül az egyik az első kerékre, másik pedig a hátsó kerékre hat.

- csengő
- hátul piros színű fényvisszaverő (prizma)
- legalább az első keréken és legalább egy borostyán sárga színű, mindkét oldalán fényvisszaverő (prizma)

A balesetek megelőzése, a közlekedésbiztonsági helyzet javítása, a közlekedők szubjektív biztonságérzetének pozitív irányú elmozdítása érdekében a Szegedi Rendőrkapitányság, így a Mórahalmi Rendőrőrs állománya is fokozott ellenőrzés végez, amely során a rendőrök kiemelt figyelmet fordítanak az egy nyomon haladó járművek ellenőrzésére.

Kérjünk, hogy ön maga és a közlekedésben résztvevők érdekében a jogszabályoknak megfelelően tartsa be a közlekedési szabályokat, valamint ellenőrizze le kerékpárján az előírt kötelező felszereléseket!

Balesetmentes közlekedést kívánunk!

Dr. Pöcze Tünde
r. őrnagy

ALBÁN ÍZEK A HOMOKHÁTSÁGON

A Homokhát Televízió Fakanál című gasztronómiai magazinjában immár több mint egy éve készülnek a finomabbnál finomabb fogások. Betekinthetünk a térségben működő éttermekbe csakúgy, mint néhány kedves nyugdíjas nézőnk konyháiba. Ez idáig a hazai ízeket, hagyományos magyar konyha bemutatását részesítettük előnyben.

Október közepén azonban a nemzetközi konyháé volt a főszerep. Bebecsátást nyertünk az új, mórahalmi Deni pékség igazi albán konyhájába. A pékség kínálatában megtalálhatók a hagyományos magyar péksütemények mellett a jellegzetes balkáni, kiváltképp albán ételek is úgy mint a burek.

A TANULÁS TANULÁSA

Tanulásmódszertan elsajátítása gyermekeknek, felnőtteknek – kizárólagosan egyénre kialakított tanulási mechanizmusok kidolgozásával.

A program segíti a sikerorientált tanulási hajlandóság kialakulását, a gyors, logikusan történő tananyag-elsajátítást.

Tantárgyi korrepetálás is igényelhető magyar nyelvtanból, irodalomból, történelemből, alsósoknak hatékony olvasási képesség kifejlesztéséből.

Érdeklődni: munkanapokon 17-20 óráig, munkaszüneti napokon 8-20 óráig a 06 (30) 388 5169-es telefonszámon.

Több ezren az első Speedway Maraton salakmotorversenyen

Izgalmas verseny és kitűnő hangulat

Nagy sikert aratott a több ezer néző előtt október 20-án Mórahalmon első alkalommal megrendezett Fontana Takarékszövetkezet Speedway Maraton salakmotorverseny.

Még a szervezők sem gondolták, hogy két évtized alatt sem felejtették el a sport rajongói a szegedi Napos úton megszervezett salakmotorverseny élményét, és ennyi idő elteltével is rajongók ezrei érkeznek Szegedről, Mórahalomról és az ország legkülönbözőbb részéről e szép verőfényes őszi napon az újonnan átadott Béróhogyi Sportközpontba. A rendezvény megszervezésért a Móra-Tourist Nonprofit Kft. és a Big's Motor Sport Club

volt a felelős, akik hónapokon át dolgoztak együtt partnereikkel azon, hogy a helyszín megépüljön és színvonalas program várja az érdeklődőket.

Már a Maraton előtti pénteken sejtethető volt, hogy 500 főnél biztosan nagyobb lesz a nézők száma, ugyanis az összes kedvezményes elővételi jegy elfogyott a délelőtti folyamán, így hiába jöttek még érdeklődők, sajnos, már sem Szegeden, sem a móraalmi TDM Turisztikai Irodában nem

tudtak a szervezők több jegyet kiadni. Végül több mint 3.000 ember hallgatta dübörgést és élvezhette a rendkívül látványos versenyt.

A szervezők és Mórahalom Városi Önkormányzat külön szeretné megköszönni Mórahalom város lakosságának, kiemelten a rendezvény helyszín közelében élőknek a türelmet és a segítőkészséget.

A Móra-Tourist Nonprofit Kft. fő szponzorai mellett, külön köszöni az alábbi szervezeteknek, magánembereknek a segítségét: *Jenák Károly, Krisztián István, Dancza József, Móraalmi Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Szeged Rendőrkapitányság Móraalmi Rendőrőrs,*

Intersport Áruház – Szeged, Szent Erzsébet Móraalmi Gyógyfürdő****, Kreaform Kft. – Kiri Zsolt,

MEGHÍVÓ

A ROTARY HOMOKHÁTSÁG KARÁCSONYI AJÁNDÉK RENDEZVÉNYÉRE

A ROTARY Homokhátság Kerekasztal tagjai karácsony közeledtével egy kulturális rendezvénnyel szeretnének kedveskedni mindazoknak, akik érdeklődnek a rotariánus szellemiség iránt és az eddigiek során támogatták a jótékony munkát.

A Kerekasztal tagjai tisztelettel meghívják Önt karácsonyi ajándék rendezvényükre, melynek keretében a téma prominens szakértői részvételével érdekes beszélgetést hallhatnak „A születés és a halál mitológiája a zsidó-keresztény vallási kultúrában” címmel, majd a Szöllősi vonósnegyes koncertje zárja az estét.

A program Mórahalmon, az Aranyszöm Rendezvényház színháztermében kerül megrendezésre december 11-én (kedden) 17 órai kezdettel.
A belépés díjtalan.

Tisztelettel:
a ROTARY Homokhátság Kerekasztal tagjai

Móranet Nonprofit Közhasznú Kft., Országos Mentőszolgálat Dél-alföldi Regionális Mentőszervezete; Ultra-Média Kft., BCST Gépszolgáltató Kft. *Szilágyi Sándor* Gyuláról, *Szolnoki László*, Móraép Kft., Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskola, *Tari László* tervező, *Varga Lajos, Császár Gyula*, Paprika Molnár Kft. – *Molnár Anita*, Móra Mészézet – *Módra István*, Pál-Fa Ker. – *Pál József*, Charly Bt. – *Bubori Róbert, Németh Kamilla*, T-Mobile Partner – *Varga László*,

Magyar Turizmus Zrt., Judin Bt. – *Császár Dániel*, Délmagyarország, F-reklám, Rádió88, Földi Tüzép – *Földi László* és még sokan mások...

A Béróhogyi Sportközpont 2013 tavaszától rendszeres versenyekkel, színvonalas programokkal, kibővült infrastruktúrával várja a sportág szerelmeseit és a kikapcsolódni vágyókat!

Móra-Tourist Nonprofit Kft. –
Pancza-Kovács Eszter
Big's Motor Sport Club –
Nagy Róbert

Térségi Tükör

Kiadó: Móranet Nonprofit Közhasznú Kft.

Ügyvezető igazgató: Duka Félix

Főszerkesztő: Márton Gábor, tersegitukor@morahalom.hu
Szerkesztők: Fodor Csaba, Kuklis Nikoletta, Zámboi Eszter

Kiadói telefon: (62) 281 219

Nyomdai kivitelezés és postálódás terjesztés:

RENSZ Magyarország Kft., e-mail: szorolap@rensz.hu

HU ISSN 2060-7598